Bуxii ороnnoдoi проlетaар...

BURIAAD-MONGOL
YNEN

ЕXOLBOONOI KOMUNIIS (BOLЬŞEVIIG) PAARTIIN BURIAAD-MONGOL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-ei TYBEI GYISEDXEXE KOMITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN.

(2039) | 1937 onoi JANVAARЬ 8 | San 5 myn.

Bolьşeviig ilaltanuudai zilei dyn

SSSR-ei dotoodo xudaldaanai ba gadaada xudaldaanai Arkomaaduud, RSFSR-n niutagai ba xyngen azayiledberinyydei Arkomaaduud əəhedeingəə zilei yiledberiin tysebyydii bolzorhoo urda dyyrgehen tuxai paarti ba zasagai gazarta raaportalba

KOLXOOZOI HUURINAI ENXEBAIDAL

Aradai azaxuin byxii sfee... socialiis sisteemiin xysed ...inь mynəə faakt boloo. Xeden zuun zilde zəəze ... jabahan olon baga ja... tedenei dunda buriaa... xydəə azaxuida socia... ilahanai aşa xyseer tybxi... huurin baidaltai, kylь... baidaltai boloobdi.

...ed baixada, socialiis huu... idalaa xysed socialiis jo... zoxiooxo xereg bol ton ... asuudal bolood baina. ... zurgaa dofoon zilei ... a xydəəgei barilganuud... exen zəəri zoriuulza xe... en bainabdi. Olon hurguu..., bolьniicanuud, klyybyvd, ... dalnuud, feermenyyd, ...ei barilganuud, meelince... elektriin staancanuud, ...uud, baaninuud, jaasli... kolxoozniguudai baira ...yd gexe metė jixe oloor, ... baiguulagdaa, barigdaa. ...lig sagaan taia baihan ga... bolboson baidaltai huuri ...an barilganuud bodoşoo. ...noi, kolxoozoi, aimagai ...rnyydii urdanai buriaadai ...ltai zişeelxe, zergelyylxe ...rgagyi.

...geer, kolxoozniguudai ...nь urdanaixihaa xanigyi... boloo. Azaxuingaa, kylь... ngee xeregte baiguulga ...a xexiingee xazuugaar ...ozniguudai baixa bairiin ...ydii xysed bolboson jo... ylyy erşemtei teempeer ...a gexe erfite yder jirexe ...urgaza jabana. Xaxarxai ... ger xara zemejee xojor... baixa, tariaaşanai jyriin ...a a j i kolxozniguud go... boloo. Haruul, dulaan, se... haixan ger erideg boloo. ...a, kolxoozoi huurinai jaaza, ...raar baiguulxa zoxiooxob ... asuudal xaana xaana gar... aina. Kolxozniguud ger... ee xajaa xadxama xaşasal... za, oiro oiroxon baridag b a i g a a. Myn tariaaşanai ...n dereeveniii, seleeniii ...aldaza, gernyydee nege yyli ...xojor xazuu bolgozo bari... niutaguud bii. Jamarş emxi ...gyigeer, gernyydee tuşaal... ...n gazartaa tabidagş bii. ..., kolxozniguudii gertei, ...ntai bolgoxiin tuxai oroi... hanalaa tabidaggyi niuta... ...d, kolxoozuud vseen bişe ...a.

Jyynde, jamar şaltagaanaar iime baina geeşeb geze asuubal, barilgiin modo şuluun oldoxogyi, zabda bolnogyi, zəəri xyrxeer bişe gexe mete, tonş jaligyi xoohon ygenyydhee bişe, xyndetei şaltagaanii kolxoozoiş, somonoiş, aimagaiş, gazartariaalanai arkomaadaiş xytelberilegşed olxogyi baidag. Mal unalgaar jadamaggyin deere mynəə nege minga dyrben zuugaad traaktortaibdi, 1937 ondo 2300 traaktartai bolxobdi. Mynəə zuun kombaajntaibdi, ene zilde dyrben zuu bolxo. Xydəə azalai bişe bişe maşiinanuudii aliinь tooloxob. Unalga aşalga baina, xynei xyse şadalii almahan maşiina duranai baina. Kolxozniguud zabdatai boloo. Gertexi baidalaa bolboson johoor zoxioozo, erdem mergezelee deeşelyylxe zabda syləənь jixe boloosji, ulam jixe bolzoş jabana. Barilgada xeregtei modo şuluun, şabar e z b i i z e, kirpiise, samaan gexe metiin oldoxogyi niutag geze xaana baidag jym. Modogyi Agiin aimagiiş abaa haa barilgiin materiaal elbeg oldoxo; kirpiise, samaan xexe geze oroldoo haa, barilgiin materiaal duranai bii bolxo 'le. Kolxoozuud bajazaa, kolxozniguud şanga şadaltai boloo. Kolxoozoi huurinii enxebaidaltai bolgoxo zəərieer jadamaggyibdi.

Jyyn dutaad bainab gexede, gazartariaalangai arkamaadhaa exileed, aimaguudai gyisedkomuud, paartiin aikomuud, somsoveeduud—edenei zyghee xytelberi, emxidxelge, zaabri, tyseblelge dutaza baina. Kolxoozoi enxebaidalii socialiis johoor zoxiooxo xeregte byxii Soveed Xolboon soo suurxahan kolxoozuud, tosxonuud olon geeşe. Ykraiiniin, Kiijevei moziin Çapaajevka tosxonii ba bişe duulza bainabdi. Manai respyyblikede dutuu jyyme ygei, bide tedeentei adli jabaxa johotoibdi.

Kolxoozoi huurinii, kolxozniguudai ger bairii, huurinai orşon toironii seberеer, honoroor, yzesxelenteigeer, gojoor, haixanaar, sengelegeer, bata bexieer nahataigaar baiguulxa xeregii bolьşeviig şanartaigaar emxileze, kolxoozoi huurinai enxebaidalii Staalinai Konstituuciin eriltenyydei zergede xyrgexiin tyləə temeseje.

RSFSR-n niutagai azayiledberi

1926-27 onoi xydelşegyi sengeer 1829 milioon tyxerigei produukca byteexe geze zasagai gazarai batalhan 1936 onoi tysebii RSFSR-n niutagai azayiledberiin arkomaadai medelei yiledberinyyd 1936 onoi dekaabrь 19-de 104 proc. xyseeze 1902 milioon tyxerigei produukca byteebe. Eneen soo tysebleggyi rajoonai azayiledberi oroogyi.

Zilei tysebii bolzorhoo tyryyn gyisedxehen azayiledberiin salbarinuud gexede:

Ximiin azayiledberi—74200 mingan tyxerigei produukca byteexe tysebtei baihan aad, 87388 mingan tyxerigei produukca byteeze tysebəə 117,9 proceent dyyrgebe. 1935 onoixihoo 160,5 proceent debzebe.

Ryydomineraalai azayiledberi—24500 mingan tyxerigei tysebtei aad, 28192 mingan tyxerig bolgobo. Mynəə zileixieer 115,1 proc., 1935 onoixloor 142,6 proc.

Xara metaluurgi—30100 mingan tyxerigei tysebtei aad, 32493 mingan tyxerig bolgobo. Mynəə zileixieer 108 proc., 1935 onoixoor 135,1 proc.

Galanterei (gojolto)—155400 mingan tyxerigei tysebtei aad ene, zileixihee 107,4 proc., 1935 onoixihoo 155,8 proc. gyisedxebe.

Maşiinaxelge—509461 mingan tyxerigei tysebtei aad, ene zileixihee 106,8 proc., 1935 onoixihoo 155,1 proc. gyisedxebe.

Myn tereşelen zilei ee tysebii barilgiin xeregsel byteexe azayiledberi tysebəə—106,3 proc., yrgen xereglelei ed, metaalaar byteexe azayiledberi—101,8 proc. gyisedxebe.

Rosoboştreest ba kanceliarai xeregsel byteexe azayiledberi tysebyydee gyisedxebe ygei.

Byxii byteehen produukca 1935 onoixihoo 41,1 proc. ylyy.

Azalai byteesiin debzelte 12,7 proceentoor tysebleg dehen baixadaнь 23,1 proceent bolgozo xojor daxin şaxuu ylyylbe.

Zilei tysebii gyisedxexe talaar urdalhan xizaar ba mozonuud gexede:

Ara Kavkaazai xizaar—122,5 proc.; Kaliininai mozo—116,4 proc.; Leeningraadai mozo—112,3 proc.; Moskvaa goorod—109,5 proc.; Moskvaagai mozo 108,9 proc.; Azoovo-Çernomoorskiin xizaar—105,9 proceent.

RSFSR-n xyngen azayiledberi

RSFSR-n xyngen azayiledberiin şine togtohon arkomaadai medelei yiledberiin oronuud 1936 onoi dekaabrь 19-de zileigee tysebii 101,5 proceent gyisedxebe 3177 milioon tyxerigei ed byteexiin orondo 3224 milioon tyxerigei ed byteebe.

RSFSR-n xyngen azayiledberiin tysebii bolzorhoo tyryyn gyisedxexe jabadalda Moskvaa goorodoi, Moskvaagai Leeningraadai Kaliininai, Goorьkovskiin, Voroonezei, Çeliaabinskiin mozonuudai, Tataarai ba Krimei ASSR-ei, Azoovo-Çernomoorskiin ba Ara-Kavkaazai xizaarnuudai azayiledberinyyd urdalaa gene.

Dotoodiin xudaldaanai arkomaad

Butarxaigaar xudaldaxa ed baraanai erjesiin 1936 onoi tyseb 100 miliaard tyxerigeer batalagdahan baixadaнь, 1936 onoi dekaabrь 20-do 102 miliaard bolgozo gyisedxegdebe. Eneen soo niitiin xoollolgiin gazarnuud orolsobo.

1936 onoi 11 hara soo butarxaigaar xudaldaxa ed baraanai erjese, 1935 onoi 11 hariin erjesehee 22,5 miliaard tyxerigeer gy ali 30,4 proceentoor deeşee bolbo.

SSSR-ei dotoodo xudaldaanai arkomaadai gyrenei naimaanai sisteeme (myn niitiin xoollolgi n gazarnuudii oruulsaza) butarxaigaar xudaldaxa ed baraanai erjeseer 46,6 miliaard tyxerigei tysebtei baihan aad, 46,9 miliaard tyxerigei baraa gyilgebe.

Zileigee tysebii gyisedxexehee baixa ylyylhen xudaldaanai organizaacanuud (toorgnuud) gexede.

Ediee xooloi magaziinuud—111,6 proceent yniver magaziinuud—105,7 proc., Seregei magaziinuud—130 proc., Dotoodo xeregei arkomaadai Ceentr TPY—119,7 proc., Yrete urgamalnuudai magaziinuud—114,9 proc., Kyroortnuudii xangaxa magaziinuud—107,1 proc. Angai araha naimaalxa magaziinuud—104,7 proc., Goortnuudai magaziinuud—101,4 proc., Glavtoorg № 1—102,1 proceent.

Zileigee tysebii gyicedxeegyi xudaldaanai gazarnuud (toorgnuud) gexede: Noovosibiirskiin goorodoi, Staalinskiin goorodoi, Kyzbaasai rajoon xoorondiin, Zyyn-Sibiirei, Gryziinei ediee xooloi, Tbiliisei ed baraanai ba ediee xooloi, Oomskiin goorodoi, Ara Kavkaazai xizaarai, Kyyrskiin moziin, Saraatovai moziin, Sverdloovoi goorodoi ed baraanai, Tataarai ediee xooloi, Çeliaabinskiin goorodoi.

Myn metaalaar byteehen edlelei xudaldaan, bys ba ojomolnuudai xudaldaan, galanterei ba trikotaazai xudaldaan, tysebəə dyyrgebegyi. Gyrenei ba koperatiivai xudaldaan 1937 onoi janvaari 1 boltor 5,5 miliaard tyxerigei ed baraa tysebhəə gaduur arad zondo xudaldaa gene. Gyrenei xudaldaanai sisteemede ed baraanai gyisiin gargaşii 1935 onoixitoi zişeelee haa 9 hara soo 9,22 proc. bagadxaza şadahan baina.

Gadaadiin xudaldaanai arkomaad

Gadaadiin xudaldaanai Arkom nyxer A. Rozengolьc raaport soogoo iize bişene: gadaadiin xudaldaanai talaar zasagai gazarai batalahan 1936 onoi valiuutiin (xari myngenei) tyseb 32 proceent ylyy gartar gyisedxegdebe.

Gadaada xudaldaanai arkomaad Soveed Xolboonoi valiuutiin (xari myngenei) resyyrsii ulam saaşanь nəəselen sugluulgii jixedxexiin tyləə ba gadaada xudaldaanai şanarii haizaruulxiin tyləə temeseze baina gebe.

Deede xaira olgogdobo

SSSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteed bol, Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiin negedxel ba xeheg bolonuud, barinuudii daişalxii, poliitixiin ba texniikiin talaar beledxelgede jixexen amzaltai tyləə, KTUA-iin komandiirnuudta, politxydelmerilegşedte, inzeneernyydte, texnigyydte—kamta 488 xynde SSR Xolboonoi oordenuudii olgoxo geze togtool gargaba.

Leeninei oorden 5 xynde, Ulaan-Tugai oorden—198 xynde, Ulaan Odonoi oorden—285 xynde xyrteexe gebe.

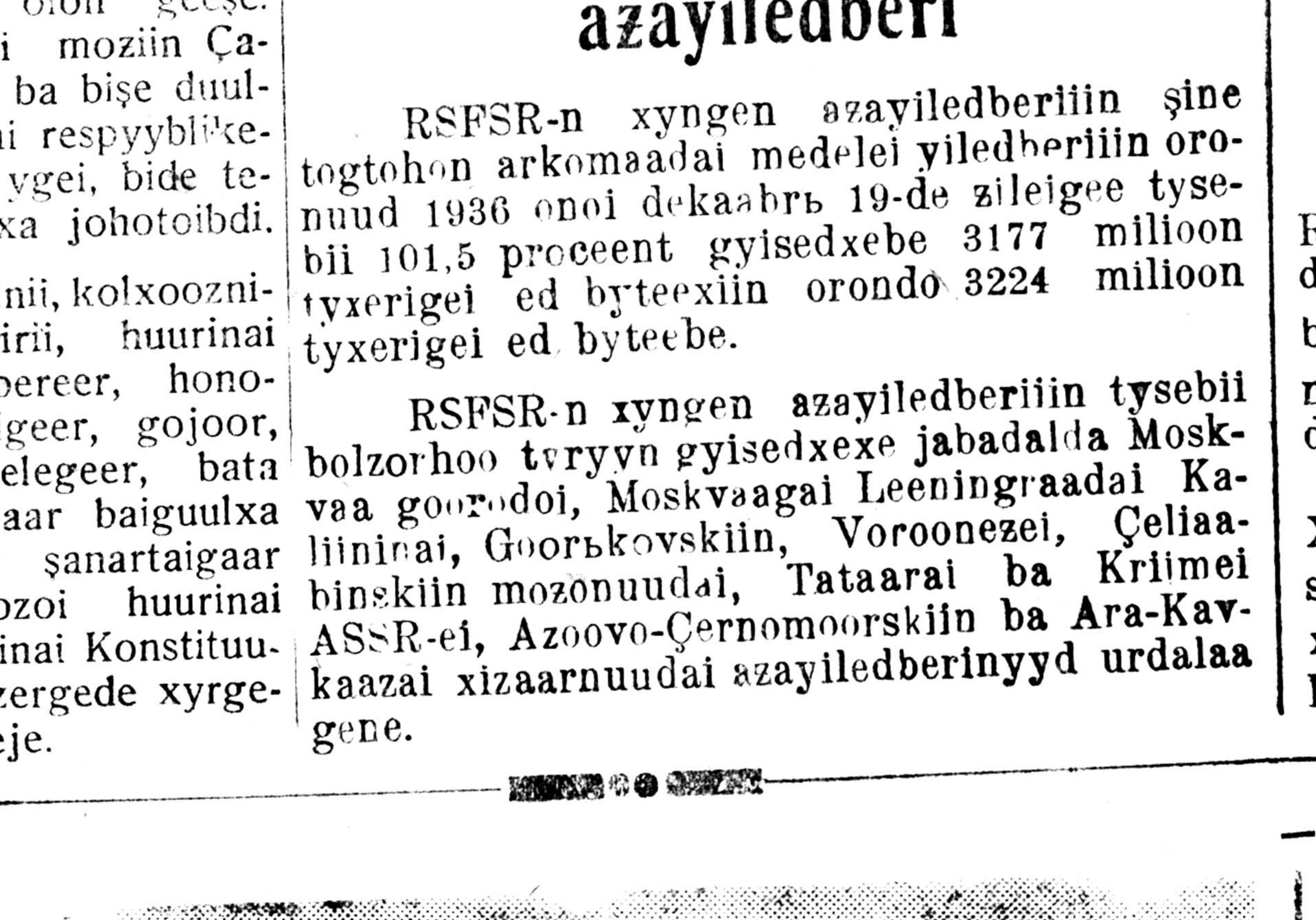

Haja yngerhen, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komaandiin sostaavai exenerei byxexolboonoi zybləənei preziidiym de nyxer Staalin baina. (SOJUUZFOTO).

Deede xaira olgogdobo

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteed bol, azalşanai daisadtai temesexe xeregte tusagaar gabijaa gargahanai tyləə gyrenei amagalanii haxixa majoor **L. L. Nikoolьskii** gegşede **Leeninei oorden** xaira ba yşəə 10 xynde **Ulaan Tugai oorden**, 15 xynde **Ulaan Odonoi oorden** olgoxo geze togtool gargaba.

Ulaan-Tugai oorden xairada xyrtegşedei dunda gyrenei amagalanii **haxixa** axalagşa majoor **S. M. Gliinskii**, majoor **V. I Kiseliov**, gyrenei amagalanii **haxixa** majoor **A. A. Razzoreenko** ba gyrenei amagalanii haxixa axalagşa lejtenaant **N. M. Beelkin** bii gene.

1936 ON—MARTAGDAŞAGYI ZIL

1936 on — minii hanaanda martagdaxagyi zil. Negedexiнь, aguu jixe socialiis exe oromnai yzegdeegyi ilaltatai jabaa; xojordoxiнь, Buriaad-Mongoloi delegaacalaar Moskvaa oşozo, paartiin, zasagai udaridagşadtai, nyker Staalintai uulzaza, Leeninei oorden abaa hem.

Nyker Staalin tyryytei paarti ba zasagai udaridagşadtai Kreemlь dotor uulzahan duras-xalta yder—janvaariin 27-ji nahaaraaş martaxagyib.

Bi Moskvaahaa jireheer azal xydelmeriee byri jixe oroldolgotoigoor jabuulza, mal azalai tylee nyker Staalinda ygehen ujalgaa dyyrgexiin tylee temeseze exilee hem.

1936 onoi xuxasaa soo manai mal 11540 tolgoi baihanaa 16400 tolgoi bolzo, malaimnai too tolgoi 37 proceent olon boloo. Iime jixe, iime yzegdeegyi ydesiin gansaxan 1936 ondo tuilaabdi. Malaigaa tysebei gyisedxelii hyreg hyregeerenь xaruulbal: yxer—35 proc., aduu morin—33 proc., temeen—21 proc., gaxai—48 proc. olon boloo.

Manai kolxooz malaa olon bolgoxo gyrenei tysebii, ujalganuudaa aimag dotoroo ten tyryyn dyyrgee.

Manai kolxoozniguudai baidal zilhee zilde bajan şanga şadaltai, kyltyyrne bolzo jabana. 1936 ondo byxii azal xydelmeriee hain jabuulhan, kol xoozoigoo azaxuin tysebyydii erxim dyyrgehen deerehee azalta yderte 2112 tolgoi mal xubaaxabdi.

Manai kolxooz respyybliikiin mal azalai tyryy solotonoi xuralda beledxel xeze baina. Bideper ene xuralii xabaraigaa tarilgada, tyl abalgada erxim hainaar xysed beledxeze, ugtaxabdi.

1937 ondo byri erşemteigeer, byri staxaanovşaar xvdelze, malaigaa too toigoiji 20,000 bolgoxo gy ali malaa 40 proceent olon bolgoxo zorilgii urdaa tabinab.

Bi mynee aimagai paartiin edibxitenei kyyrsede hurza bainab. Eneeniii dyyrgexedee, minii erdem taban klaasai xemzeetei bolxo.

1936 on manai socialiis exe oronoi aguu jixe amzaltanuudii xehen, ene byxii amzaltanuu dii xododoo bexizyylhen Staalin Konstituucii batalhan martagdaşagyi zil geeşe.

Babuu Bolodoi — Agiin aimagai, Voroşilovoi neremzete kolxoozoi oordento tyryy.

Jixe xuralai ugtamzada

Jaruuna. Mixanai sovxoozoi oordento gyrtopraav nyxer Şiirab Badmiin, Buriaad-Mongol respyybliikiin mal azalşadai tyryyşyylei jixe xuralii ilaltataigaar ugtaxiin tylee zergelen huugaa gyrtopraav Boldtovtoi socialiis myriiseenei xelsee batalaad, terenee erzimeer dyyrgeze baina. Gyyrtedee 140 tolgoi yxertei, terenei 31 tolgoinь tugalnuud, edeenhee negeş tolgoi xoroogyi. Tugalşan Dulsan Bazarai gegşe tusxaita xydelmeridee erximeer xandadag deerehee tugalainь baira baidal, şadal xyseniinь hain baidag.

Nyxer Şiirab Badmiin

Mynee yjede 40 tolgoi yniee haadag. Edeenhee yder byri 190-200 liitr hy haana. Enenь ynieenei zundaa ygdeg haamag gese xelexede xudal bişe.

Tere gyyrtiin xydelmerişed gyyrte deeree ulaan bulan togtoogood, ydeşe byri nom yzedeg.

Ş. Baldanzabon.

MINII NAHANAI XYSEL

Yşeg bişeg medexe bolxo xysel nahanaim xysel baigaa. Urdanь, gertexineigee ygeitei baihanhaa, yseg bişegte huralsaxa argagyi baigaa hem. Mynee, ene xyseldee yngeregşe zilde xyreeb. 1936 onoi ilyyль harahaa xotonoi hurguulida ja baza, yseg bişeg baga medexe bolood, mynөө, aimagai paartiin edeexitenei kyyrsede hurza bainab. Eneenii dyyrgexedee 4 klaasai erdemtei bolxo bainab.

1936 ondo minii yje nahanda hanagdaagyi bajasxalan, zol bolhon baina gexede 1936 onoi janvaariin 27-noi yder zasagai deede xaira — oorden abhan bi. Buriaad-Mongoloi azalşadai delegaaciin sostaavta orozo, Moskvaa oşood, aguu jixe voozdi nyxer Staalin ba paarti, zasagai udaridagşadtai uulzahan—tere gaixamşagta, tere bajasxalanta yjenyyd minii dosoohoo xezeedeeş gar xagyi. Urdanь, ton xaranxii, yseg nom medexegyi, ygeitei buriaadai basagan janahan, minii zol, minii bajasxalanii yeu taaza medeltei. Xolboonoi derde xa denii eeriingee see gorxon zyyneb.

Yseg bişeg xysed bolx doo, mal azal gen tusxai mergezelt bolxii xyseneb. En xyseldexe geze etig m gexede, bolboson şan tai, sengeleg xyriyy tai manai zabxalanta exe oronoi azalşan an sedxegdeşegyi, tuil jyme geze baixagyi.

1937 ondo byri şaar xydelmerileze, delmeri deeree byri yzegdeegyi amzaltan xeb. Kolxoozdoo sta nai xydelee ulam del mal azalaa xygzөөxө ylyybşelen dyyrgexeb Manai respyybliikii soloton — oordentoi b novtanda bajasxalanta lei amarşalga xyrgene

Dulmazab Zorigtiin — aimagai, Dorziijevei n kolxoozoi oordento- haali

Xoito Ameerikiin Xolbooto Ştaadh yylterte mal

Xoito Ameerikiin Xolbooto Ştaadhaa „Tifliis"paroxoodoor asaragdahan yvlterte malii gyrenei komissi tuşaaza abba. Komissiin tyryylegşe profeessor Nikolajev „Izveestija" gazeedai korrespondeentde xeleheniinь:

Paroxoodoor asarhan xoni jamaad zamdaa hain jiree, „rambylьjee" xonid 32 syytke soo dalai deere jabaxadaa 3-4 kilograam xoroo, „Gempşiir" xonid ba jamaad oroidoo xoroogyi „Dalaigaar iime xolo jabaxadaa, malaitnai xaxadiinь yxexe geze ameerikinxin xelehen baigaa. Ene mal asaraza jabahan kolxoozniguud ba specialiistnuud malaa hainaar xaruuhalhan deereheenь ameerikiinxinai xelegşe bolşoo.

Ilgeed baixadaa, mal xoozoi xoninoi tovaar menyyd xoni jamaadaig terii haizaruulxa xusa t deer nemebe geeşe. E jamaad xubaailagdaa. tuşaaza abza, kolxo abaaşxaa mal azaltai ra dai erxim xonişod Nov goorod jireed baina. E rdoi tymer zamaixid e nuudii hainaar gazar g ль xyigexiin tylee vag da dulaalaxa, seberlex d taaramzatai zoxid b ujalga abaa. Ene xoni jamaadii a han Leeningraadai mo kolxoozniguud gertee b mordoo gene.

Tyl abalgada beledxexe

Malaigaa tylii xoroongyi abdag erxim kolxoozuud, feermenyyd ba malşad hyylei nege xojor zil soo olon bolhon baina. Zygeer, tyryy jabagşadai arada xorgodohon malaa dulaan bairaar xangaagyi, tezeeliinь hainaar beledxeegyi, tereenee zooteexnikiin zaabariaar zoormolozo ediyyldegeyi, tyrexe malaa hubai hyreghee ilgaza, hain xaruuhanda abdaggyi baihan deerehee malai tyl xajuulxa, narai tylee yxyylxe uşarnuud yzegdeze baina—gese manai „Ynen" gazeedai xydee bişegşed medeesene.

Eneendee barimta bolxo xedii zyilnyydii xaruulxada: Xoriin aimagai Dunda-Xudanai somon i Voroşiilovoi ner. kolxooz (tyryynь Badmiin) tyrexe yniedee xaruuha ba tezeel muutai bailgahanai gemeer 6 tugal xajuulhan ba muu bairada bailgahanhaa şaltagaalza 1 narai tugalaa yxyylhen baina.

Zakaaminai aimagai Jongorboin somonoi „*Internacionaal*" kolxoozoi malai brigadiir Hasaranai gegşe azaldaa xariuusalgagyigeer xandadag. 1936 onoi tyl abalga deere imagta 16 tugal, 8 unaga, 1 xuriga xamta 25 tyl dulaan bairagyi baihanhaa bolzo yxyylhen baigaa. Yngerhen zilei alduuhaa hurgaal abza, mynee zilde tylii byt neer abxii beledxexe johotoi aad, xuuşan janzaaraa huuza baina gene.

Xiaagtiin aimagai 2-Tabanguudai somonoi „Ulaan-Taban guud" geze kolxooz 1936 ondo garhan unagadai—12,5 proceentii, tugalai—8 proc., xurigadai —9,7 proc., eşegedei—8 proc., porşoonxiin—21 proc. yxyylhen baina. Ene somonoi *Moolotovoi* neremzete kolxooz unagadai—14 proc., tugalai—21 proceentiinь aldahan. Ene kojor kolxoozuud mal tyryylxe, narai tyl bailgaxa dulaan baira mynөөş beledeegyi, tyrexe malaa hubai maltajaa xamta bailgana; eneнь niodondonoigoo aldaşii dabtaxada xyrgexe ajuultai bolood baina şuu.

Iime faaktnuud jyy xaruulnab gexede, „socialiis mal azalii paartin baPaartin bişe bolьşeviiguud gartaa abxa johotoi" —gehen nyxer Staalinai zaabariii bodoto xereg deerenь bejelyylxiin tylee temesexe xeregte kolxoozoi xytelberiilegşed xaişa xeregeer xandaza baihanai gerşe myn.

Gadna, zarim aimagta malai emşed, zooteexnigyyd tylei xoroltii boliulxiin tylee şangaar temeseze şadaagyi, kolxoozoi geşyydei, ilangajaa malşanai zooteexnikiin mergezelii deeşelyylxii xaixardag ygeijinь gerşelene.

Janvaariin 27-do bolxo malazalai staxaanovtan, erximyydei respyybliikiin xural boltor malazai deere toxiooldoh n byxii dut u duudanuudii xysyyleed, tyl abalgada ertehee beledxexenь byxii kolxoozniguudai, ilangajaa kolxoozoi xytelberiilegşedei, zooteexniigyydei ılaişalxii ujalga myn.

S. Zaboon.

Staxaanovşad şan abba

Kabaansk. Turaanai somonoi Raazymovoi neremzete kolxooz staxaanovtanaa malaar şagnaba. Haaliişa Nataali Vşiivkova gegşe 17 ynieedii jixe hainaar xaruuhalza, tugalnuudiinь sym mal bolgohonoi tylee kolxoozhoo nege biruu şan abba.

Gaxaişa Oolьga Belonoogova unaga xaradag 65 nahatai Jegeer Vasiiljev xojor aangliin yylterei nezeed tomo parşoonxo şan abba.

Azal xydelmeriin şanar şalgaxa inspeektor nyxer Izgşiimin Matvej 60 naha xyrebeş, xydelmeriee jixe hainaar jabuulhandaa kolxoozhoo 250 tyxerig şan abba.

B. N.

Somsoveedei xydelmerihee

Xori. Anaagai somonoi soveed 1936 on soo xamta 52 geşyydtei 9seekcetei, depytaadnarai xojor gryypptei azal xydelmeriee jabuulhan baina. 1936 on soo seekcenyydenь 36 daxin zasedaani xehen; depytaadnarai gryypp 17 daxin za sedaani xeze tereen deeree xamta 33 zyilii gol bolgozo xelsehen baina. Xor amzaltatai jabaab gexede, 1936 onoi byxii azaxuin kampaaninuudii sag bolzortonь xede dy baihan, „Staalinai sam" kolxoozoi 15 kolxoozniguud xetedee hubxa gazariinь han, 150 xynei bagtaxa şiilovoi kavalariis t n u klyyb b y t e e l g e tereen soogoo olon ulasa dal tuxai ydeşe byri dudai hoinuudii kolx radiog todxohon baina.

Anaagai dol

Dyrben zil soo kinoo ygei

Zide. Egee le dyrben zil bolbo, Derestein somonoi kol xoozuud, hurguulinuud negeş kinoo zuraa yzeegyi. Nyyjtei kinoo jabuulxii, aimagai gyisedxexe komiteedhoo kolxoozuudta erilte xexede, mynee xyrter anxaraxa xyn ygei.

Nyydel kinoo emxidxexe xydelmerii geeşemnai tiime le xyşexyrtesegyi jyme baigaa bişe johotoi. Aimagai gyisedxexe komiteedei xytelberilegşed azaalşaa eriltii eseregee deggyi baihanai gem bolno.

Ene asuudalda darui xariuu yxii aimagai gyisedxexe komiteedei tyryylegşehee xylieeneedi.

Dam. Daşazabai.

Kolxoozuudta—avto maşiinanuud

Manai Buriiad-Mongol respyybliikiin kolxoozuud 1936 on so yiyy tariaagaa koperacdaa xudaldaza, 3 toonniin 26 avtomaşiina ba toonno xaxa dai 126 avto maşiinanuudii zaxhan baina. Eneenhee mynee 3 toonniin 8 avtomaşiina ba toonno xaxadai 51-avtomaşiina abtaad kolxoozuudta elsegdee. Begyyrei aimagai kolxoozuud 28 avtomaşiina, Muxar-Şiberei 19, Tarbagataiin—25, Zidiin—7, Selenggiin—7, Xiaagtiin—15, Zakaaminai—4, Alairai—24, Ulaan—Onon oi—3, Xoriin aim 7 avtomaşiina gexe met han baina.

Tariaa jixeer k piri xudaldahan zarim kolxo zişeelxede: Begyyrei ai Voroşiilovoi neremzete k 2200 ceentner, Tarbagatai magai „Kraasna Partizaa ze kolxooz 1302 cee Xiaagtiin aimagai „K Zaria" geze kolxooz ceentner tariaa xudaldaa xojor avtomaşiin nuud i

N. Badmacer

Pyyşkinei nygşeheer 100 zilei oido

Ulaan-Onon. Tabtaanain xysed bişe dunda hurguuli agun jixe uranzoxioolşo Pyyşkinei nygşeheer 100 zil bolhonoi oido zoriuulhan beledxelei xydelmeri xene. Klaas klaastaa P y y ş k i n e i zurag, şylegyyd, alьboom, loozonguud meteer Pyyşkinei bulanguudii emxidxee.

VII klaasai huragşad Tarbiin D.C., Batiin D.R. gegşed Pyyşkinii jixe gojoor zuraa. Klaas byri Pyyşkinei uran şylegyydii seezeldeze baina. Myn literatuuriin kryzog emxidxeze, Pyyşkinei zoxioolnuudii yrgeneer yrgen gynzegiigeer yzeze jabana.

B.B. Nam.

Gazeed zaxinagyi

Boorxon. Buriaad Jengyydei bylegei Dorziijevei neremzete ba „Jenisei" geze kolxoozuud, 1937 onoi exinhee abxaar negeş gazeed zaxaagyi. Ene kolxoozoi tyryy gazeed zaxixa tuxai gesyydtee oilguulxa meri janvarilza fevraaль hee gazeed oloor zaxi hanuulja.

Bat

ISPAANIDAXI GRAŽDAAN DAINAI BAIDAL

Dainai froontnuud deerehee

Madriid, janvaarь 4. (TASS). Tybei froontiin baidal tuşaa, ysegelder hyni tunxaglagdahan medee soo xelegdexenь, gvadalxaarai froontiin Aльtadroneesiin seektorte respyyblikiinxid gurban yder ataaka xeze daisanuudaigaa poziicanuudii buliaan abza, tedenee tergedyylhen ba Aльmadroneesii ezelehen baina. Ene poziica tranşei, şybegetei şabiin tymer, miiniin pooli gexe zergiin xeden olon zyilei xaaltanuudaar bexizyylen xamagaalagdahan baigaa. Tergedeze oşohon daisanuud xeden olon xynyydei aluulahan baixa jym. Seregei xeregselei zyilnyydeer aşaalagdan negè aşaanai maşiina, gurban xyngen, xojor sanitaarno, 3 aşaanai avtomaşiinanuudii, eldeb tyseb ba prikaazuudii respyyblikiinxid gartaa abhan baina. Myn seektorte respyyblikiinxid Abareesii ezeleze, yimyyleeşedii hyrdeen tergedyyihen ba minomioot, dari tuulga homo g. z., 40 emeeltei mori ba 1400 tolgoi mal gartaa abhan baina.

Madriidai froontdo Posyela ba Valьdemoriiльo xojoroi xoorondo yimyyleeşed artilleeri, taankanuud ba aviaaciin tuhalalga doro jabaza ataaka xebe. Respyyblikiin seregyyd oboroniingoo şugamii aldaagyi xa. Respyyblikiin istrebiitelьnyyd daisanuudaigaa gurban motoortoi xojor boombodooşo samoliood ba gurban istrebiitelьnyydii buudaza unagaaba. Daisanuudai taankiin vzvoodoi komandiir—oficeer pleende abtaa.

***

Bilьbaao, janvaarь 3. (TASS). Santandeerskiin froontdo ysegelder jixe xursa baildaan bolhonoi hyyleer Espinoosa de Los Monteros goorodhoo ynder gazarta baihan yimyyleeşedei bexizyylehen poziicii ezelebe. Olon xynyyd pleende abtaa. Tedenei dunda, respyyblikiin seregyydii dobtoloxo yjede buudaxaa arsahan pylemioodçoguud olon gene.

Bilьbaao goorodii boombodobo

Bilьbaao, janvaarь 3. (TASS). Mynөө yder yimyyleeşedei 9 boombodooşo samolioouduud ba 12 istrebiitelьnyyd Bilьbaao deegyyr niideze, goorodiin zaxa taladanь 12 boombo xajaba. Eneenhee bolzo 4 ger handaraba. Myn 1 xyn aluulhan, 6 xyn şarxatahan baina.

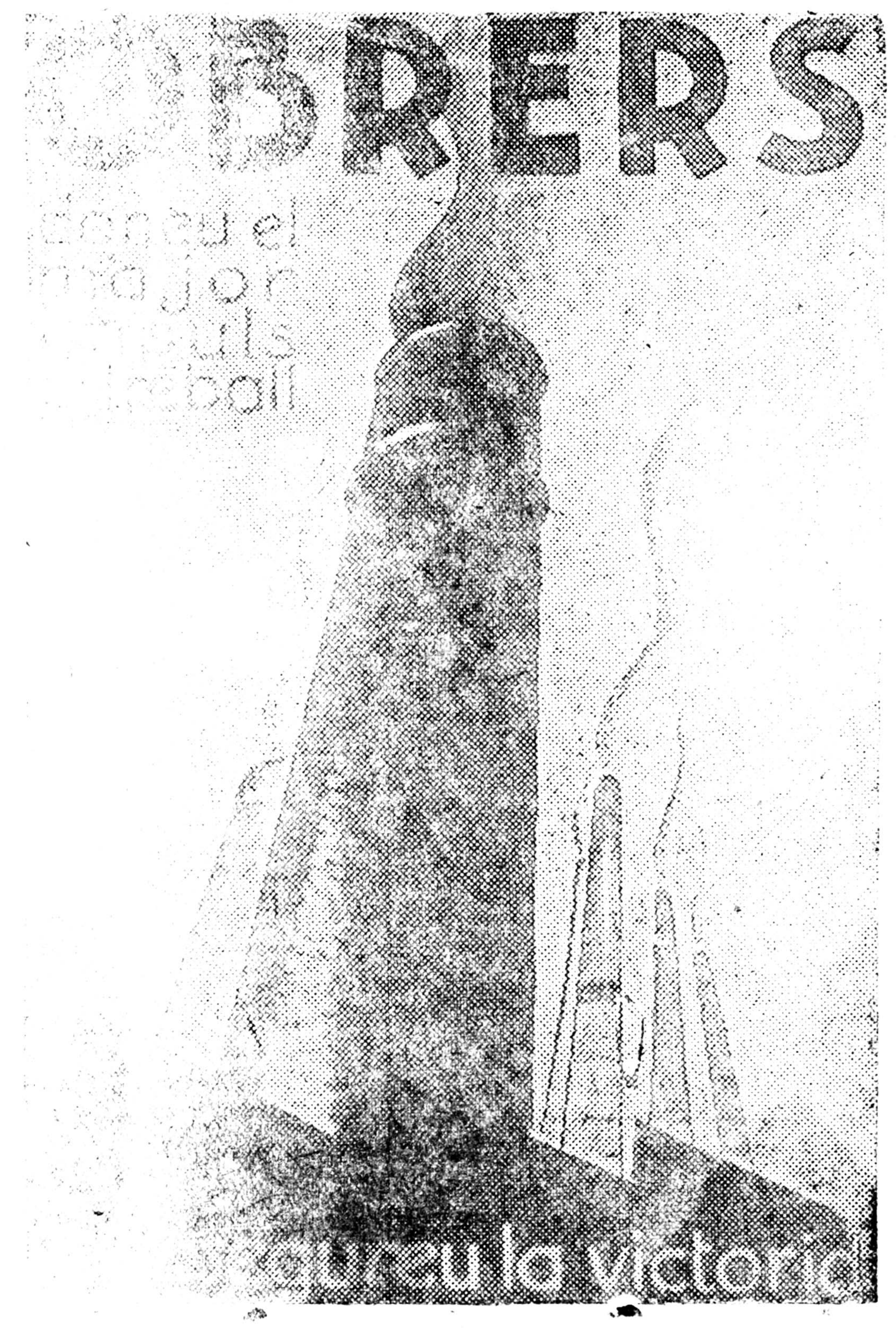

ZURAG DEERE: Barseloonada xebleze gargahan agitacion plakaad. Ene plakaad deere: «xydelmerişed aa, azalai byteesii deeşelyylegtii, eneegeeree ilalta xangaxa bainat» geze bişegdehen baina.

Jyre huuhan zonoi dunda gemtel bolbo

Valeensi, janvaarь 4. (TASS). Respyyblikiin aviaaca Kordoovo goorodoi vogzaalii amzaltataigaar boombodobo. Kordoovohoo zyyn urda baihan Baena goorod şadar respyyblikiin samolioouduud yimyyleeşedei istrebiiteliii buudaza unagaaba.

Yimyyleeşedei Malaagii agaarhaa boombodoxodonь jyre huuhan zonoi dunda jixe gemtel bolbo.

50 kilograam boombo kajaba

Valeensi, janvaarь 4. (TASS). Ysegelder Aibaseete goorodii boombodoxo yjedee, yimyyleeşedei gurban motoortoi boombodooşo samolioodoi xajahan, 50 kilograam boombonь «Grand oteelь» geze ton jixe gostiinica deere unaza oroihoonь podvaaldanь xyrter symeren orohonş bol tehereegyi jym xa. Gadna xeden boombo gudamzada xajahan baina. Tereenheenь gudamza garaad jabahan xeden xyn aluulhan baina.

Itaaliiin tuhalamza

Loondon, janvaarь 4. (TASS). «Dejli geeraalьdiin» temdeglexenь, *hyylşiin xeden yder soo* itaaliiin seregei koraablinuud *ispaaniiin yimyyleeşedte itaa*liiin 6 mingan soldaad ba oficeernuudii abaaşaza ygehen baina. 4 minga 500 soldaaduudni madriidai, Kordooviin ba Dajeenci froontnuudta jabuulagdahan baina. 1500 soldaaduud Seviilьje jabuulagdaba.

105089 tyx. şyyberi tylebe

Xoriiin aimagai mynge nөөselxe kaassa gyrenei urihalamziin obligaaca helgelgii dekaabriiin 15 haa exilee. Eneende azalşan arad erşemteigeer xamaadana.

Ene kaassa 1936 onoi janvaarь negenhee dekaabriiin hyyl xaxad boltor 105 minga 89 tyxerigei şyyberi tylehen baina.

Dam. Žam.

Xelseegee bolzorhoonь urda dyyrgebe

Xori. Xezengiin somonoi Jerbaanovai ner. kolxoozoi anguuşa nyxer Bujanta Damdinai 500 tyxerigei angai araha tuşaaxaar maarta hariin hyyl xyrter anguuşanai sojuuztai xelsee xeed, 1936 onoi dekaabriiin 27 do 509 tyxerigei angai araha tuşaaza, xelseegee dyyrgebe.

C. Gombiin.

Loodoriii zahaza abagtii

Jaruuna. ylьdergiin somonoi Moolotovoi neremzete kolxoozoi gөşyyn Piranlain Cebeg gegşe Xoriiin aimagai modobeledxelei tahagta xydelmerileze jabaxa zuuraa, ujalgata azaldaa xaişa xereg xandaza, ydereigee noormii arai geze 40 proceent dyyrg dөg baiba.

Ene loodoriii kolxoozoi pravleeni dyrimeigөө johoor zahaza abxa ujalgatai.

D. Dagbiin.

Mynge xeregseenegyi

Zakaamin. Sanagiin somondo 1936 onoi hyylşiin kvaartalai mynge tataxa tysebei (xozomoi medeegeer) oroidoo 62 proc. dyyrgegdebe. Ene jyyn deerhee boloob gebel, somonoi finaansiin seegciin gөşyydei ba kolxoozoi xytelberilegşedei hanalaa tabiaagyi baihanhaa. Ziişeelxede: Dorziijevei neremzete kolxoozoixinoi ujalgata tylberi kamta 7 minga garan tyx. sugluulagdaagyi dojonxo baina. Kolxoozoi tyryylegşe nyx. Babalain gegşe gyrende tuşaagdaxa johotoi ene mynge sugluulxiin tylөө jyredөө oroldodoggyi ba finaansiin kampaaniii toodoggyi baixa jym.

1937 onoi garaad baixada 1936 onoi finaansiin tyseb dyyrgeegyi baidagnai jixe işyyritei xereg geze hanagdana.

R-O.

Kinoo

„SOLOBEI SOLOOVYŞKO“

Ene fiiльmiin jixe uran gojo, maasteraar byteegdehiinь xyn xarahaar oilgoxo jym.

Rosiiin gyrenei negen bajanda xabaatai amaharta xedeg muuxai faabrig... „Rosiii bylgemde n yuxeiegdehen“ baixa jym. Faabrikiin ezen xadaa, gojo haixan, xeden dabxar şuluun koorpusuudtai faabrigtai baixaa xyseze, iime negen arga mexe tyxiөөrbe.

Faabrig daalgahan xyndee n oden koorpusuudii gal aaxiin zaxiralta ygze, nege hyni galduulhan baina. Xydelmerişed jyygeeş medengyi xydelmerileze baigaa. Gai xesyy tyrgeneer ahaza, koorpus eexnyydii ezleed, orlogod orxibo. Doteronь baihan olon tooto xydelmerişed xener, yxi xyy ged ulaan dylende boogdoşobo. Zorxe ybdexөөr, niyde xalьtarxaar uşar toxiooldoxo jym.

Faabrig şataza duuhaba. Ynehe şandaruuhaa bişe jyme yldeegyi. Xada, xangil, zalga .. xeden zuun xuursag. Mingan xynei myden i niolbohon . Ene bol gaida şatahan zenii xydөөlyylhenii xaruu na. Şatagşadai dunda fiiльmiin geroi bolxo GRYYNI KARNAKOOVA gegşiin esege.

Zuu mingan xydelmerişedii zorioon galdaza, xereg e byteehen bajaşuud eş xe niuurgyi „Paabrigiimnai bişe xynyyd şataaba“ geze gyrenhee mynxelelgiin jixe mynge abza, tereegeeree tomonuud, xeden dabyar şuluun koorpusuudii bariuulba.

Faabrig daxin xydelze exilbe. Daxin darlalta, mylzelte...

Negete, burxanai hain yder, rozdestvooloor faabrigai ezen faabrigtaa jireze, suglahan exenerte „galai ajuulaar gemtehenei hyyleer baira baidaltnai jamar be?“ g.m. hyrxei hanaagaa zobohon, „oriu zөөlen zantai xyn“ bolzo jaataraa, GRYYNIIIN urda zogsood „xenei basagamşi?“ geze hura hanai hyyleer, xari ujinь abxadaa, gani galzuu bolzo, „şinii axa tyrmede beze. Ede muu tyreltei KARNAKOOVTONOI dyre şarainь minii xojor niydende by xaragdag. Ene donь namnaxa zailuulxa“ g xaşxaraad garza oşoohon...

Udanşgyi faabrigai daaba şan ezenei zaxiraltaar GRY NIIIN exii ondoo teeşenь sy be. GRYYNI gansaaraa exe şanalhaar, uidxartai yle Exiingee oşohonhoo xo GRYYNI basaganai zaluu e bejenь xeleşegyi jixe zobol gii yzeze jabahan baixa jy

Negete GRYYNI basag tyrmede huuhan axahaa neg paaçka proklamaaca abba. I proklamaacanuudii exenern dei dunda, bişe xynde medj lengyi, taraaxa uşartai baig

Nege hyni xydelme şen exenernyydei untaaı GRYYNI şimeegvixeneer b ze, proklamaacajaa raar dee xi untaridaa nege xubsah da oroiz orxood proklamaı taraahan bolzo, xaragdaxag tylө faabrigai daabarişa gerii ugaaxaa hyni bodzo o xo iym. Yglөөgyyr erte d barişani hamagan xydelme şen exenernyydii xuur xob tataza bodxoozo jabata Gryyniiin untariii xuulan xedee oroilgoti baihan pr lamaacanuudii gereer dyyı sasaza orxibo. Exenerny bygdeeree jixe gaixalsaza un ba. Iime uriaal bişeetei bai „Exenernyyd! Faabrigai t ezen koorpusuudaa өөrөө zori galdaad, xeden zuun xy merişedii şataaza alahanii medegtii!“.

— „өөrөө galdaa... өө galdaa...“ geed şuujaa şu raa gargaza, tere doroo bul gaa xehen baina. Buhalga daraxaa poliica zandaarmnı faabrigai xaşaa soo byleg rөө jireze buudaxa lanь exer nyyd tabaguudaaraa şide şi heer tedenii namnana. I yjede Gyryyni şarxatana.

Ene fiiльme bol, exenern dei rev liuucan xydelөөı edebxitei xabaadalsaza, ger gөөr temesel xedeg baiha todoor xaruulna.

Ene fiiльmii soveed oro araduud tuilai honirxoltoig xaraxa yzexe ba eneen geroizmda hurxa baina.

D. Lubsa

Anguuşadaa bultiinь gargaxa

Xori. Dunda Xudanai somonoi Kiirovei ner. kolxooz 1936 on soo 1 minga 816 tyxerigei angai araha tuşaaxa xelseetei baigaa. Tiin 4 anguuşadai orondo arai geze nege anguuşanai gargaza, miin 150 tyxerigei angai araha tuşaagaad baixa j.

Uşar iimede ene kolxo pravleeni anguuşadaa xysed gargaza, xelseegee dyyrg xeşeexe zergetei.

Xudanai ba Xezengiii

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo D. ARDIII

SONOSXOL

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiiin Buriaadmongol Moziin Komiteedei, BMASSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai OORGAN

BURIAADMONGOLOI YNEN

GAZEED 1937 on soo yder byri GARXA

ŞAMDAŽA ZAXIGTII

ZAXIXA YNENЬ: 12 hariin —15 tyxerig;
6 hariin— 7 tyxerig 50 myn.;
3 hariin— 3 tyxerig 75 myn.;
1 hariin— 1 tyxerig 25 myn.;

BYXELI ŽILEER ZAXIGTII

Pooçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiin“ aimaguudai tahaguud zaxilii abdag.

Noomir gargahan N. Ceveenei. Verstaalagşa S. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi. Ypolglavliit 949.